

DBZ-1901100202020201 Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (W.E.F. 2019) Examination

July - 2022

Sanskrit : ECT - 02

(नाट्यशास्त्र (अध्याय - २ एवं ६)) (दशरूपकम् - (प्रकाश - १ एवं ३))

(अलंकारशास्त्र) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांतील कोठपण बर कारिकांनुं आवश्यक विवरण सह भाषांतर करो : १४

1 Translate with necessary note on any two of the following कारिका : 14

(1) तेषां त्रीणि प्रमाणानि ज्येष्ठं मध्यं तथावरम्।

प्रमाणमेषां निर्दिष्टं हस्तदण्डसमाश्रयम्॥

(2) एवं विधिपुरस्कारैः कर्तव्या मत्तवारणी।

रङ्गपीठं ततः कार्यं विधिदृष्टेन कर्मणा॥

(3) रतिर्हासश्च शोकश्च क्रोधोत्साहौ भयं तथा।

जुगुप्सा विस्मयश्चेति स्थायिभावाः प्रकीर्तिताः॥

(4) न भावहीनोऽस्ति रसो न भावो रसवर्जितः।

परस्परकृता सिद्धिस्तयोरभिनये भवेत्॥

२ 'नाट्यशास्त्र'नो प्राथमिक परिचय आपी, भारतीय नाट्यशास्त्रनी परंपराभां १४
भरतमुनिनुं स्थान-प्रदान यर्थो.

2 Write a introductory note on the 'नाट्यशास्त्रम्' and discuss 14
the स्थानं एवं प्रदानं of भरतमुनि in Indian नाट्यशास्त्रपरम्पराम्।

अथवा / OR

२ नाट्यशास्त्रने आधारे भरतमुनिना रससूत्रनी सविस्तर समीक्षा करो. १४

2 Evaluate critically in detailed the 'रससूत्र' of 'भरतमुनि' 14
according to 'नाट्यशास्त्र'।

૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે અનુવાદ સાથે સમજાવો : ૧૪

૩ Translate with explanation any **two** of the following : 14

(1) रूपकं तत्समारोपाद् दशधैव रसाश्रयम्।

(2) अङ्गानि द्वादशैतस्य बीजारम्भसमन्वयात्।

उपक्षेपः परिकरः परिन्यासो विलोभनम्॥

(3) प्रख्यातवंशो राजर्षिदिव्यो वा यत्र नायकः।

तत्प्रख्यातं विधातव्यं वृत्तमत्राधिकारिकम्॥

(4) आरम्भाद्याः पञ्चावस्थाः।

૪ ધનંજયના ‘દશરૂપકમ્’ને અનુસરી પાંચઅર્થપ્રકૃતિઓ સવિસ્તર ચર્ચો. ૧૪

4 Discuss in detail the પચ્ચ અર્થપ્રકૃતયઃ according to ‘દશરૂપકમ્’ 14
of ધનજ્ઞયઃ।

અથવા / OR

૪ દશરૂપકને આધારે ‘પચ્ચસન્ધયઃ’ સવિસ્તર સમજાવો. ૧૪

4 Explain in detail ‘પચ્ચસન્ધયઃ’ according to ‘દશરૂપકમ્’। 14

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

5 Write short notes on any **two** of the following : 14

(1) नाट्यशास्त्रे रङ्गशीर्षम्।

(2) भारती सात्वती चैव कैशक्यारभटी तथा।

(3) चत्वारोऽभिनयाः।

(4) दशरूपके पञ्च अर्थोपक्षेपकाः।